

PATOLOGIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	profil praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie z oceną
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	1. Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego (ul. E. Ciołka 27, 01-147 Warszawa) 2. Zakład Biofizyki, Fizjologii i Patofizjologii, Chałubińskiego 5 02-004 Warszawa 3. Klinika Położnictwa, Perinatologii i Ginekologii Wydziału Nauk o Zdrowiu WUM
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	1. Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek 2. Prof. dr hab. n. med. Dariusz Szukiewicz 3. prof. dr hab. n. med. Piotr Węgrzyn
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego (ul. E. Ciołka 27, 01-147 Warszawa) bozena.czarkowska-paczek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego (ul. E. Ciołka 27, 01-147 Warszawa) bozena.czarkowska-paczek@wum.edu.pl
	Prof. dr hab. n. med. Dariusz Szukiewicz Zakład Biofizyki, Fizjologii i Patofizjologii dariusz.szukiewicz@wum.edu.pl
	Prof. dr hab. n. med. Przemysław Kosiński Klinika Położnictwa, Perinatologii i Ginekologii Wydziału Nauk o Zdrowiu WUM przemyslaw.kosinski@wum.edu.pl

Prowadzący zajęcia	Prof. Bożena Czarkowska-Paczek, dr Katarzyna Wesołowska-Górniak Prof. dr hab. n. med. Dariusz Szukiewicz Prof. dr hab. n. med. Przemysław Kosiński
---------------------------	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok semestr 2	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		35 (32– w formie e-learningu, 3 godz. w formie stacjonarnej)	1,5
seminarium (S)		23 – w formie kontaktowej	0,8
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		17	0,7

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie z podstawowymi zmianami chorobowymi z zakresu patologii ogólnej
C2	przedstawienie patofizjologicznych mechanizmów przebiegu podstawowych chorób układowych człowieka
C3	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej patologii ogólnej i narządowej.
C4	Przedstawienie znaczenia patofizjologii w praktyce klinicznej.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z dnia 10 października 2024)
--	---

zgodnie ze standardami uczenia się	
------------------------------------	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

AW4	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy
AW7	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka
AW8	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka
AW9	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej
AW10	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

AU3	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy
AU4	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady (e-learning)	TK1 Nadciśnienie tętnicze TK2 Miażdżycy i zawał serca TK3 Niewydolność oddechowa TK4 Patofizjologia bólu TK5 Sepsa TK6 Stres i choroby TK7 Niewydolność wątroby, NAFLD TK8 Zaburzenia endokrynologiczne, cukrzyca, zespół metaboliczny TK9 Przewód pokarmowy TK10 Wstrząs TK11 Akineza i agramia. Skutki długotrwałego pozostawiania w pozycji leżącej TK12 Zapalenia ostre i przewlekłe, gojenie tkanek TK13 Choroby zakaźne TK 14 Choroby układu nerwowego TK15 Otyłość	AW4, AW7-9
Wykład stacjonarny	TK16 Podstawy chorób autoimmunologicznych	AW9
Seminaria w formie kontaktowej	Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego Sem. 1 Omówienie zasad zaliczenia przedmiotu. Rozdzielenie tematów do samodzielnego opracowania (niewydolność nerek, białkomocz, utrudnienie odpływu moczu, lewokomorowa niewydolność krążenia, prawokomorowa niewydolność krążenia, astma i POChP, objawy chorób układu oddechowego, po 3-5 osób z każdej grupy) Osteoporoza, sarkopenia Sem. 2 Niewydolność nerek Sem. 3. Białkomocz (przyczyny, objawy, skutki), Utrudnienie odpływu moczu (przyczyny, objawy, skutki) Sem. 4 Astma i POChP (przyczyny, objawy, skutki), Kaszel, krwiotłucie, czkawka i inne objawy chorób układu oddechowego (przyczyny objawy i skutki) Sem. 5 Lewokomorowa niewydolność krążenia, ostra i przewlekła (przyczyny, objawy, skutki). Prawokomorowa niewydolność krążenia, ostra i przewlekła (przyczyny, objawy, skutki) Sem. 6 Omówienie przypadków klinicznych z zakresu treści realizowanych na wykładach i seminariach 1-5 Klinika Położnictwa, Perinatologii i Ginekologii Wydziału Nauk o Zdrowiu WUM Sem.1 Nadciśnienie tętnicze pierwotne. Nadciśnienie tętnicze u kobiet w ciąży. Sem. 2 Powikłania nadciśnienia tętniczego w ciąży. Niewydolność łożyska. Stan przedrzucawkowy. Zakład Biofizyki, Fizjologii i Patofizjologii Człowieka Sem. 1 Patogeneza nowotworów. Sem. 2 Niepłodność	AW4, AW7-10, AU3-4, K5,7
Samokształcenie - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego – zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu.	Przygotowanie prezentacji na seminaria 1-5 w ZPK na ocenę	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Patofizjologia Kliniczna, Urban & Partner, 2024 r.

Domagała W, Chosia M, Urańska E: *Podstawy patologii*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 (wybrane rozdziały)

Uzupełniająca

Dominika Kanikowska,
Janusz Witkowski.
Patofizjologia repetytorium,
PZWL, 2018

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
AW4, AW7-10 AU3,4	Zaliczenie pisemne– test sprawdzający poziom opanowania wymagań programowych wielokrotnego wyboru składający się z 40 pytań zamkniętych (test obejmuje także wiedzę uzyskaną na seminariach)	Student uzyskuje zaliczenie z egzaminu odpowiadając prawidłowo na minimum 50% odpowiedzi. 2,0 (ndst) 50% prawidłowych odpowiedzi 3,0 (dost) >20-25 prawidłowych odpowiedzi 3,5 (ddb) 26-30 prawidłowych odpowiedzi 4,0 (db) 31-35 prawidłowych odpowiedzi 4,5 (pdb) 36-38 prawidłowych odpowiedzi 5,0 (bdb) powyżej 38 prawidłowych odpowiedzi Do punktów uzyskanych podczas zaliczenia testowego dolicza się punkty premiowe za przygotowanie prezentacji, jednak dopiero po uzyskaniu oceny pozytywnej: - za ocenę bardzo dobrą z prezentacji – 2 punkty - za ocenę dobrą i ponad dobrą 1 punkt Za ocenę dostateczną uzyskaną z prezentacji punktów premiowych nie dolicza się do tych uzyskanych podczas zaliczenia testowego.
AW4, AW7-10 AU3,4	Wygłoszenie prezentacji, obecność na zajęciach	100% obecności studenta na zajęciach

		Pozytywna ocena przygotowania prezentacji Pozytywna ocena aktywności na zajęciach
Samokształcenie – praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego – zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu.	Prezentacja, analiza przypadków klinicznych	

9. INFORMACJE DODATKOWE

Test odbędzie się w terminie wskazanym przez Uczelnię w formie elektronicznej.
Kolokwium poprawkowe – ustne lub testowe (w zależności od liczby osób przystępujących do zaliczenia)
Szczegółowe informacje o zajęciach umieszczane będą na stronie Zakładu Pielęgniarstwa Klinicznego e-mail – zpk@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich